

Toiminnan ja talouden toteutuminen 2024

Kasvatus ja opetuslautakunta 13.3.2025

Sisällysluettelo

1	Talousarvion toteutuminen	1
2	Palveluyksiköiden talousarvion toteutuminen	5
2.1	Kasvatus- ja opetuslautakunta	5
2.2	Varhaiskasvatus.....	6
2.3	Perusopetus ja nuorisopalvelut	11
2.4	Lukiot.....	15
3	Eriytetyt laskelmat.....	18

1 Talousarvion toteutuminen

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja opetuksen lautakunnan alaiset palvelut muodostuvat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisopalveluiden sekä lukiokoulutuksen palveluista. Jokaisen palveluyksikön toiminnasta vastasi vastuullinen viranhaltija. Palvelulla on oma johtoryhmä, jonka kautta koordinoidaan asioiden edistämistä, strategisia ja operatiivisia linjauksia. Tukipalveluista muodostettu tiimiorganisaatio käynnisti toimintansa virallisesti 1.1.2024. Tiimejä ovat asiakastiimi, arviointi- ja kehittämistiimi, ohjauksen ja tuen tiimi sekä nuorisopalveluiden tiimi. Tiimien työ ulottuu varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja nuorisopalveluihin sekä jatkossa koulutuspalveluihin. Tiimien toimintaa johtavat tiimivetäjät.

Palveluyksiköissä tuotetaan kaikki lasten ja nuorten elämänkaaren palvelut kasvatuksen, opetuksen ja nuorisotyön kautta. Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää talousarvion puitteissa annettavan palvelun laajuudesta ja tavoitteista. Vuoden 2024 tavoitteet painottuvat lasten ja nuorten hyvinvointiin sekä henkilöstön hyvinvoinnin parantamiseen. Lisäksi tavoitteina ovat digitalisaation edistäminen sekä lasten ja nuorten perustaitojen vahvistaminen.

Kasvatus- ja opetus on olennainen osa kaupunkilaisten hyvinvointia tukevia palveluita. Onnistuminen tehtävässä luo parhaat mahdollisuudet lasten ja nuorten eheälle kasvulle ja perheiden hyvinvoinnille. Laadukkaat palvelut ovat myös elinvoimaa edistäviä. Perheet tekevät päätöksiä tulevaisuuden työmahdollisuuksien ja palveluista muodostuvan mielikuvan perusteella.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Palveluverkkojen tarkastelu sekä palveluverkkojen edelleen kehittäminen vastaamaan tulevaisuuden lapsi- ja oppilasmäärien tarpeeseen on ollut keskiössä. Palveluyksiköiden yhteistyötä sekä poikkihallinnollista yhteistyötä on lisätty palveluverkkotyöskentelyssä.

Monitoimitalot ovat yhteistyörakenteiltaan ja toimintamahdollisuuksiltaan kuntalaisia laajasti palvelevia yksiköitä. Valkealan monitoimitalo otettiin käyttöön 1.1.2024 alussa. Inkeröisten monitoimitalo on rakenteilla ja otetaan käyttöön vuoden 2025 aikana. Monitoimitaloihin sijoittuvat varhaiskasvatus, perusopetus, nuorisopalveluiden tilat, kirjastopalvelut sekä Valkealassa on myös hyvinvointialueen palveluita. Varhaiskasvatuksen palveluverkkotyöskentelyyn on perustettu ohjausryhmä ja samalla tarkastellaan yhtymäkohdat tulevaisuuden palveluverkossa myös perusopetuksen ja nuorisopalveluiden osalta. Ohjausryhmään kuuluu sekä poliittisia päättäjiä että viranhaltijoita. Marjoniemen yhtenäiskoulun suunnittelu on edennyt ja valmistuminen ajoittuu tammikuuhun 2028.

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävää työtä tehdään sekä kunnan että hyvinvointialueen palveluissa. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on ohjannut yhteistä työskentelyä. Yhteensovittavan johtamisen malli on antanut raamit verkostotyölle, ja verkostot ovat toimineet moniammatillisesti maakunnan, kunnan sekä alueiden tasolla. Verkostoyhteistyönä on kehitetty toimintamalleja sekä varmistettu poikkihallinnollista yhteistyötä sekä yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Vuoden 2024 aikana erityisesti vanhemmuuden tukeminen on noussut yhteisen työskentelyn tavoitteeksi ja toimenpiteitä on suunniteltu erityisesti tähän työhön. Hyvinvointialueen henkilöstössä on ollut pulaa erityisesti psykologeista. Tämä on näkynyt koulujen opiskeluhoitotyössä sekä oppilaiden saamassa avussa.

Digitalisaatio on ollut yhtenä kehittämisen kohteena. Varhaiskasvatus on suunnitellut ja valmistellut uuden asiakastietojärjestelmän hankkimista. Sähköistä asiointia on pyritty edistämään perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa oppilashallinto-ohjelman mahdollisuuksien mukaan. Hyvinvointialueen työntekijöille ei ole voitu mahdollistaa Wilma-järjestelmän yhteiskäyttöä tietoturvaan liittyvien syiden vuoksi.

Nuorisopalveluissa nuorten ohjautuminen kaikkiin palveluihin niin etsivässä nuorisotyössä, Ohjaamossa, työpajatoiminnassa, erityisnuorisotyössä kuin nuorisotilatoiminnassa kasvoi edellisestä

vuodesta. Loppuvuonna valmisteltiin työpajatoiminnan sekä Ohjaamo-toiminnan siirtymistä nuorisopalveluista 1.1.2025 aloittavaan Työllisyys- ja yrityspalveluihin.

Lukioissa on työstetty yhtenäisen lukiokoulutuksen ja lukioiden hallinnollista yhdistämistä koko vuoden. Lukiokoulutuksen kehittämissuunnitelman päivitys on aloitettu. Urheilulukiostatuksen tavoite ei toteutunut, mutta Kouvolan yhteislyseon lukuvuonna 2023–2024 alkanut urheilupainotteinen linja jatkuu.

Riskianalyysi

Kaupungin talouden tasapainottaminen, samanaikaisesti toteutettavat mm. lakimuutoksista johtuvat toimintakulttuurin muutokset sekä säästötoimenpiteet haastavat henkilöstön jaksamista ja hyvinvointia. Muutokset tulee toteuttaa suunnitelmallisesti, avoimesti ja hallitusti.

Globaalit haasteet ovat tuoneet mukanaan huomioitavia asioita opetuksen perustalle. Koulujen hyvinvointityötä on vahvistettu ja mm. maakunnallista poissaoloihin puuttumisen mallia on päivitetty. Lapsilla ja nuorilla ovat lisääntyneet erityisesti yksinäisyyden tunne sekä mielenterveyden haasteet. Verkostotyötä sekä poikkihallinnollista yhteistyötä tulee edelleen vahvistaa, jotta resurssit ja tarvittavat toimenpiteet saadaan kohdennettua oikea-aikaisesti mm. tukea tarvitseville lapsille, nuorille ja heidän perheilleen. Työn tulee painottua ennaltaehkäisevään työhön ja vanhemmuuden tukeminen on nostettu tärkeäksi toimenpiteeksi verkostoyhteistyössä.

Edellytykset hyvään johtamiseen ja riittävään esihenkilötyöhön ovat edelleen haasteena jatkuvan kiireen, sopeuttamistoimenpiteiden ja muutosprosessien johtamisen vuoksi.

Talous

Kasvatuksen ja opetuslautakunnan toimintakate ylittyi n. 1,5 milj. euroa (1,0 %) muutettua talousarviota heikommin. Toimintatulot toteutuivat 0,4 milj. euroa talousarviota suurempina. Toimintamenot ylittyivät talousarvioon nähden 1,9 milj. euroa.

Myyntitulot (kotikuntakorvaukset sekä muut myyntitulot) toteutuivat noin 0,6 milj. euroa talousarviota suurempina. Talousarviossa ei ollut huomioitu kaikkea Edukolle myytyä koulutusta. Maksutuotot, tuet ja avustukset sekä muut toimintatuotot toteutuivat hieman talousarviota pienempinä.

Palvelujen ostot ylittyivät 1,6 milj. euroa. Suurimmat poikkeamat olivat palvelusetelikustannuksissa 0,9 milj. euroa. Palvelusetelin arvon nousua ei ole pystytty huomioimaan riittävästi talousarviossa.

Henkilöstökustannusten ylitys 0,7 milj. euroa, joka johtui pääosin kasvun ja oppimisen tuen sekä varhaiskasvatuksen määräaikaisten ja sijaisten kustannuksista. Henkilöstön poissaolot ovat edelleen koholla ja sijaisten saannissa on ollut ajoittain haasteita.

ICT-palvelut toteuma oli 0,3 milj. euroa talousarviota suurempi sekä muut palvelut ylittyivät 0,3 milj. euroa.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	9 306	0	9 306	9 734	428	104,6
Myyntitulot	3 515	0	3 515	4 079	565	116,1
Maksutulot	2 025	0	2 025	1 926	-99	95,1
Tuet ja avustukset	3 565	0	3 565	3 566	1	100,0
Muut toimintatulot	201	0	201	162	-39	80,4
Toimintamenot	-154 522	-200	-154 722	-156 645	-1 923	101,2
Henkilöstömenot	-90 302	-200	-90 502	-91 236	-734	100,8
Palkat ja palkkiot	-72 072	-166	-72 238	-73 264	-1 027	101,4
Henkilösivumenot	-18 231	-34	-18 265	-17 972	293	98,4
Eläkemenot	-15 980	-29	-16 009	-15 934	75	99,5
Muut henkilösivumenot	-2 250	-5	-2 255	-2 038	218	90,4
Palveluiden ostot	-24 391	0	-24 391	-26 010	-1 619	106,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 840	0	-2 840	-2 830	9	99,7
Avustukset	-2 800	0	-2 800	-2 296	504	82,0
Muut toimintamenot	-34 188	0	-34 188	-34 272	-84	100,2
Toimintakate	-145 216	-200	-145 416	-146 911	-1 495	101,0
Laskennalliset kustannukset	-10	0	-10	-4 851		
Poistot ja arvonalentumiset	-10	0	-10	0	-10	0,0
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-4 851		
Kokonaiskustannukset	-145 226	-200	-145 426	-151 762		

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite: Lasten ja nuorten sekä perheiden osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä arvostavan ja luottamusta rakentavan vuorovaikutuksen kehittäminen	Tilannekuvaus: Karvin Valssin kehittämistyön tavoitteena on sensitiivisen vuorovaikutuksen vahvistaminen. Henkilöstön itsearviointi ja arviointitulosten mukaiset yksikötason kehittämistoimenpiteen on sovittu. Huoltajien kyselystä ja haastatteluista saatu arvokasta tietoa kehittämistyölle.		
Mittarit			
Lasten ja nuorten hyvinvointikysely (1–5)	Lähtöarvo 4/2023 4,3	Toteuma-arvo 12/2024 4,4	Tavoitearvo 12/2024 4,4
Mittarit			
Nuorten kysely/Yksilöllisen kasvun tukeminen	Lähtöarvo 8/2023 3,9	Toteuma-arvo 12/2024 3,9	Tavoitearvo 12/2024 4,1

Talousarviotavoite: Oppimis- ja kasvatusympäristöjen monipuolistaminen ja kehittäminen	Tilannekuvaus: Lasten ja nuorten tilanteeseen tarvitaan kohdennettuja toimenpiteitä, jotta kehitys saadaan käännettyä. Uusissa yksiköissä oppimis- ja kasvatusympäristöt ovat monipuolisia ja tilat joustavat ryhmien tarpeiden mukaan. Digilaitteiden hankintaa on jouduttu hidastamaan. Kaikkia laitteita ei saada päivitettyä tietoturvalliseksi. Tämän vuoksi laitteita oppilasta kohden on käytössä vähemmän kuin lukuvuoden 24–25 alkaessa. Laitteita ei ole toimitettu varhaiskasvatyyskiköihin.		
Mittarit			
Oppija/laitte	Lähtöarvo 8/2023 2,6	Toteuma-arvo 12/2024 3,48	Tavoitearvo 12/2024 2,5
Mittarit			
Päiväkoti- ja koulurakennusten toteutukset aikataulussa	Lähtöarvo 8/2023 2	Toteuma-arvo 12/2024 3	Tavoitearvo 12/2024 3
Talousarviotavoite: Lasten ja nuorten monilukutaidon ja digiosaamisen vahvistaminen	Tilannekuvaus: Laitekantaa tulee uusia merkittävästi nopeammassa tahdissa. Laitteisto on osin vanhentunut. Kaikkien laitteiden päivittäminen tietoturvalliseksi ei ole enää onnistunut. Tämän vuoksi laitteita on tällä hetkellä vähemmän oppilaskäytössä kuin aikaisemmin.		
Mittarit			
Lasten ja nuorten itsearviointissa määritetty hyvän osaamisen taso (%)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 54,5	Tavoitearvo 12/2024 60

Toimintamme linjaus: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite: Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen	Tilannekuvaus: Toimenpiteet ovat edenneet suunnitellusti. Sekä päiväkotien johtajat että rehtorit ovat osallistuneet työhyvinvointijohtamisen koulutukseen.		
Mittarit			
Henkilöstön fiilismittari (1-5)	Lähtöarvo 8/2023 3,67	Toteuma-arvo 12/2024 3	Tavoitearvo 12/2024 3,7
Mittarit			
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2022 23	Toteuma-arvo 12/2024 19,6	Tavoitearvo 12/2024 21
Mittarit			
Työhyvinvointikysely (1-5)	Lähtöarvo 4/2023 3,72	Toteuma-arvo 12/2024 3,72	Tavoitearvo 12/2024 3,82

Henkilöresurssit

Henkilömäärä henkilötyövuosina (htv)	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kasvatus- ja opetuslautakunta yhteensä	1 734,0	1 721,5	1 672,0

Toiminnan volyymi

Varhaiskasvatus	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito kk/yt, oma toiminta	24 490	27 000	24 225
Päiväkotitoiminta kk/yt, palveluseteli	7 047	7 500	6 509
Perusopetus	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Oppilasmäärä	6 924	6 741	6 761
Erityisen tuen oppilasmäärä	1 186	1 162	1 160
Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat oppilaat	516	465	442
Kuljetusoppilaat (esi- ja perusop. lisäop, valmistava op.)	1 423	1 411	1 444

Lukiokoulutus	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Päivälukiot/kurssit	1 850	1 880	1 865
Iltalukio/kurssit	297	320	305
Lukioiden opiskelijamäärä	1 188	1 224	1 138

2 Palveluyksiköiden talousarvion toteutuminen

2.1 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toiminnan kuvaus

Kasvatus- ja opetuslautakunnan käyttösuunnitelma sisältää kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä palvelun johdon kustannukset. Lautakunta on osaltaan hyväksynyt talousarviovuoden tavoitteet, joiden pohjalta nyt hyväksyttävät toimenpiteet ovat johdettu.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Palveluverkkoihin liittyvät muutostarpeet ovat tulevaisuuden suunnittelussa painopisteenä. Lautakunnan jäsenistä sekä viranhaltijoista on muodostettu varhaiskasvatuksen palveluverkkotyön ohjausryhmä. Samalla tarkastellaan yhtymäkohdat perusopetuksen ja nuorisopalveluiden palveluverkkoon.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen on kaikessa suunnittelussa taustalla. Työtä tehdään pitkäjänteisesti. Juurisyihin vaikuttaminen edellyttää laaja-alaista verkostotyötä, jotta muutosta saadaan aikaiseksi. Tuen kohdistumista ja laajuutta lasten ja nuorten palvelutarpeiden osalta on seurattava ja arvioitava.

Riskianalyysi

Lautakunta ei pysty viemään palveluverkkomuutosta riittävän nopealla syklillä, mitä toimintaympäristön muutos vaatisi. Lapsi- ja oppilasmäärien lasku tuo mukanaan tarpeen tarkastella yksiköiden toimintaedellytyksiä sekä oppilaiden ohjausta pienistä yksiköistä suurempiin yksiköihin.

Edellytykset hyvään johtamiseen ovat edelleen haasteena jatkuvan kiireen vuoksi. Osin tämä johtuu nopealla tempolla tulevasta sopeuttamisesta sekä samanaikaisesti lakimuutoksista ja niihin liittyvistä toimintakulttuurimuutoksista. Sopeuttamistyö on vienyt huomiota kehittämistyöltä, jota viedään eteenpäin taloussuunnittelun rinnalla. Kaikkien muutosprosessien johtamiselle tulee varata riittävästi aikaa.

Palveluyksikön talous

Kasvatuksen ja opetuslautakunnan talous on toteutunut talousarviota pienempänä noin 0,2 milj. euroa. Sisäiset vuokrat sekä hallinnon henkilöstökulut ovat talousarviota pienemmät.

Kasvatus ja opetuslautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutokset	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	0	0	0	49	49	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	49	49	0
Toimintamenot	-717	0	-717	-561	156	78,2
Henkilöstömenot	-446	0	-446	-402	45	90,0
Palkat ja palkkiot	-359	0	-359	-329	29	91,8
Henkilösivumenot	-88	0	-88	-72	15	82,6
Eläkemenot	-77	0	-77	-64	13	83,4
Muut henkilösivumenot	-10	0	-10	-8	2	77,1
Palveluiden ostot	-73	0	-73	-87	-14	119,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	0	-3	-1	1	52,6
Muut toimintamenot	-195	0	-195	-71	124	36,2
Toimintakate	-717	0	-717	-512	205	71,4
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	210		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	210		
Kokonaiskustannukset	-717	0	-717	-302		

2.2 Varhaiskasvatus

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on laadukkaana varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toteuttaminen lapsille ja lapsiperheille. Varhaiskasvatuslain mukaista toimintakulttuurin vahvistamista ja muutosta tuetaan tietoperusteisesti muun muassa Kehittävä palaute varhaiskasvatuksessa -menetelmän sekä kehittämällä perustyön arviointia Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) arviointikriteerien mukaisesti. Lasten liikkumisen edistäminen, ilmais- ja kulttuurisuuskasvatus sekä ympäristö- ja luontokasvatus ovat varhaiskasvatuksen painopistealueita vanhemmuuden tukemisen ja pedagogisen jaetun johtajuuden ohella.

Varhaiskasvatuspalveluja ovat varhaiskasvatus, päivähoito ja esiopetus sekä lastenhoidon tuet. Kaupungin varhaiskasvatussyksiköissä järjestetään päiväkotitoimintaa, esiopetusta, perhepäivähoitoa ja avointa varhaiskasvatustoimintaa. Yksityinen päiväkotitoiminta järjestetään palvelusetelituotantona ja yksityisissä päiväkodeissa järjestettävä esiopetus ostetaan palveluna. Yksityistä perhepäivähoitoa rahoitetaan yksityisen hoidon tuella ja kuntalisällä. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluu lasten kotihoidon tuki.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Kouvolan varhaiskasvatussuunnitelma velvoittavana asiakirjana ohjaa ja tukee kaikkien varhaiskasvatuksessamme työskentelevien työtä. Kouvolan varhaiskasvatussuunnitelma on luonut puitteet riittävän hyvälle työlle sekä henkilöstön työssä jaksamisen ja työkyvyn tukemiselle. Kouvolan varhaiskasvatussuunnitelmassa painottuu arvioinnin merkitys Kansallisen arviointikeskuksen laatimien laadun indikaattoreiden ja arviointikriteerien mukaan. Varhaiskasvatussuunnitelman jalkautus jatkui edelleen 2024, jolloin tavoitteena on ollut saada uusi Kouvolan varhaiskasvatussuunnitelma näkymään varhaiskasvatuksen yhteisöjen - lasten ja henkilöstön - arjessa. Painopistealueina olivat ilmaisuun innostava, lasta liikuttava, luontoa lähestyvä, kestävästi kehittyvä sekä vanhemmuutta vaaliva toiminta, jossa leikillä oli myös keskeinen rooli. Varhaiskasvatuslain päivitykseen liittyvät toimenpiteet erityisvarhaiskasvatukseen vakiintuivat 2024.

Kulttuuri on tärkeä osa myös varhaiskasvatusta liittyen moniin kulttuurin ja ilmaisun osa-alueisiin. Pikku-Lennokki –varhaiskasvatuksen kulttuuri- ja ilmaisupolku loi yhdessä luovan toiminnan mahdollisuuksia kulttuuripalvelujen ja eri kulttuurintuottajien kanssa. Kansalaisopiston kanssa yhdessä toteutettuja taiteen perusopetuksen musiikin, kuvataiteen ja teatteritaiteen ryhmiä järjestettiin eri puolilla kaupunkia. Lasten liikunnan edistäminen jatkui vahvasti esimerkiksi Muuveri-verkoston tukemana. Uutena toimintamallina liikunnassa toteutettiin digiliikuntaa. Ympäristökasvatus ja kestävä kehityksen tukeminen näkyivät varhaiskasvatuksen arjessa vahvasti.

Kunnallinen perhepäivähoito tarjoaa Kouvolassa edelleen vaihtoehdon päiväkodeissa toteutettavalle varhaiskasvatukselle. Palvelusetelipäiväkoteja toimi vuoden 2024 lopulla yhteensä kolmesta, joiden lisäksi toimii viisi yksityistä perhepäivähoitajaa sekä kolme ryhmäperhepäiväkotiä.

Varhaiskasvatuksen toimintaympäristö muuttui vuonna 2024 seuraavasti: Hiivurin päiväkotit lakkautettiin ja yksityinen Norlandian Palokankaan palvelusetelipäiväkoti lopetti toimintansa.

Digitalisaation kehittämisen tavoitteena on digitaalisten ympäristöjen parantaminen ja henkilöstön digiosaamisen lisääminen varhaiskasvatuksen toimintaympäristöissä. Digitalisaatiota on edistetty varhaiskasvatuksen pedagogisessa toiminnassa mahdollisuuksien mukaan, mutta lasten laitteiden puuttuminen on hidastanut suunniteltua tahtia. Varhaiskasvatuksessa käynnistettiin kehittämistyö, jossa laaditaan ohjeistusta digitaalisten sovellusten hyödyntämisestä ja käytöstä erilaisissa opetustilanteissa mm. tietoturvan näkökulmasta. Varhaiskasvatuksen uuden asiakasjärjestelmän hankintaprosessi käynnistettiin ja varsinainen ohjelman hankinta toteutuu vasta 2025.

Asiakastietojärjestelmän uusiminen nykyvaatimuksia ja yhdyspintoja hyödyntäväksi on asiakaspalvelun sujuvuuden ja digitalisoinnin kannalta tärkeää. Prosesseja tai niiden osia digitalisoidaan tarkoituksen mukaisesti mahdollisuuksien mukaan.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteisenä päämääränä oli luoda ja ylläpitää joustavan esi- ja alkuopetuksen toimintamallia ja -kulttuuria. Tavoitteena on, että lasten siirtyminen esiopetuksesta ensimmäiselle ja toiselle luokalle käy joustavasti kunkin lapsen oman kehitys- ja taitotason mukaisesti.

Päiväkotien palveluverkon kehittämissuunnitelman valmistelu jatkui. Valkealan päiväkotit aloitti toimintansa Valkealan monitoimitalossa 8.1.2024. Inkeröisten monitoimitalon rakennustyö päiväkotineen on etenemässä. Kaunisnurmen vaativan vuorohoidon (24/7) yksikön rakentamisen käynnistyminen varmistui. Sippolan päiväkodin osalta palveluverkkoratkaisu saatiin valmiiksi, ja päiväkotit siirtyy vuoden 2025 aikana Sippolan koulun tiloihin. Korian alueen päiväkotitilojen osalta odotetaan edelleen perusopetuksen palveluverkon ratkaisuja. Haanojan ja Mielakan päiväkodin ulkopuolisista tiloista ei luovuttu, sillä tilat kahdella lapsiryhmälle Haanojan kirjaston rakennuksessa todettiin liian kalliiksi.

Varhaiskasvatuksessa tulee tehdä suunnitelma toimenpiteistä, millä voidaan varmistaa varhaiskasvatuksen opettajien saaminen tehtäviin ja sosionomin tehtäväkuvan selkiyttäminen. Varhaiskasvatuslakiin 540/2018 on kirjattu henkilöstörakenne ja kelpoisuusehdot. Siirtymäaikaa muutosten toimeenpanolle on 1.1.2030 asti. Tällöin päiväkodin kasvatusta-, opetusta- ja hoitotehtävissä toimivasta mitoitukseen laskettavasta henkilökunnasta kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Muilla pitää olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Lisäksi tulee huolehtia perhepäivähoidon säilymisestä palveluvaihtoehtona perheille. Tämä edellyttää perhepäivähoitajien rekrytoinnin tehostamista mahdollisuuksien mukaan.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on lisätä toiminnassa lasten arjen taitojen ohjaamista ja opettamista. Arjen taitoja ovat omatoimisuustaidot, huomioiden lapsen kehityksikä. Henkilöstö huolehtii lasten ryhmäytymisestä ja ohjaa lasten kaveritaitoja ja auttaa lasta osallistumaan ja vaikuttamaan omiin asioihin liittyvissä tilanteissa. Tämä edellyttää henkilöstöltä sensitiivisyyttä lasten dialogisessa kohtaamisessa ja heidän ohjaamisessaan. Ympäristökasvatus ja lasten liikkumisen edistäminen ovat edelleen keskeisiä painotuksia varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuksessa edettiin kokonaispedagogisen ja jaetun johtajuuden kehittämisessä, jonka tavoitteena oli johtajien ja henkilöstön hyvinvoinnin sekä resilienssin vahvistaminen. Riittävän hyvän työn keskusteluissa ja määrittämisessä pyrittiin löytämään ratkaisuja työssä jaksamiselle. Perheitä tuettiin arjen kohtaamisissa ja kohdentuvalla palveluohjauksella. Perheille luotiin mahdollisuuksia vaikuttaa ja osallistua varhaiskasvatuksen kehittämiseen.

Riskianalyysi

Varhaiskasvatuksessa tuen tarve on kasvanut ja tähän on pyritty vastaamaan monenlaisin tukitoimin. Tukitoimet ovat nostaneet kustannuksia. Kelpoisen henkilöstön ja sijaisten saatavuudessa on ajoittain ollut haasteita, mikä on vaikuttanut varhaiskasvatushenkilöstön jaksamiseen. Yksikön johtajien työmäärän ja alaisten määrä ovat kasvaneet, mutta toisaalta apulaisjohtajarakennetta on pystytty kehittämään.

Kouvolassa yksityisen palvelutuotannon osuus palvelutarjonnasta on reilu viidesosa eli tärkeä osa. Yksityisen palvelutuotannon ennakoitavuuteen pitäisi kiinnittää enemmän huomiota. Omaan palvelusuunnitteluun tuli odottamaton muutos parin yksityisen päiväkodin lakkautumisesta ja uhkana on jatkuvasti se, missä määrin yksityisten päiväkotien asiakkaat laskeutuvat meille.

Varhaiskasvatuksen valtakunnalliset maksuperustemuutokset voivat tulevaisuudessa vähentää tulokertymää.

Palveluyksikön talous

Varhaiskasvatuksen talous on toteutunut talousarviota suurempana. Toimintakate ylittyi noin 2,1 milj. euroa talousarvion.

Pääosin ylitys tulee määräaikaisten ja sijaisuuksien henkilöstökuluista sekä palveluiden ostoista. Henkilöstökulut ylittyivät noin 1,4 milj. euroa ja palveluiden ostot ylittyivät noin 1,3 milj. euroa. Suurin ylitys palveluiden ostoissa oli palvelusetelikustannuksissa, noin 0,9 milj. euroa. Palvelusetelin arvon nousua ei ole pystytty huomioimaan riittävästi talousarviossa.

Varhaiskasvatus 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutokset	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	2 053	0	2 053	2 308	255	112,4
Myyntitulot	163	0	163	222	59	136,5
Maksutulot	1 560	0	1 560	1 523	-37	97,6
Tuet ja avustukset	330	0	330	562	232	170,4
Toimintamenot	-49 110	0	-49 110	-51 503	-2 393	104,9
Henkilöstömenot	-28 931	0	-28 931	-30 294	-1 363	104,7
Palkat ja palkkiot	-23 077	0	-23 077	-24 315	-1 238	105,4
Henkilösivumenot	-5 854	0	-5 854	-5 979	-125	102,1
Eläkemenot	-5 129	0	-5 129	-5 290	-161	103,1
Muut henkilösivumenot	-726	0	-726	-689	37	94,9
Palveluiden ostot	-9 944	0	-9 944	-11 248	-1 304	113,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-245	0	-245	-282	-37	115,0
Avustukset	-2 680	0	-2 680	-2 184	496	81,5
Muut toimintamenot	-7 310	0	-7 310	-7 496	-186	102,5
Toimintakate	-47 057	0	-47 057	-49 196	-2 139	104,5
Laskennalliset kustannukset	-10	0	-10	-1 603		
Poistot ja arvonalentumiset	-10	0	-10	0		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-1 603		
Kokonaiskustannukset	-47 067	0	-47 067	-50 798		

Toimenpiteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Varhaiskasvatus: Lasten ja nuorten monilukutaidon ja digiosaamisen vahvistaminen			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Digisuunnittelijat toimivat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kentällä digiosaamisen tukena	Tilannekuvaus: Varhaiskasvatuksessa on TVT-taitoja tuettu digiosaajien verkoston avulla. Lisäksi varhaiskasvatuksessa on hankerahoituksella palkattu osa-aikainen digipedagogiikan asiantuntija lasten digitaitojen ja -osaamisen tueksi. Digiosaamisen suunnitelman päivitystyö aloitettu. Hanketyöntekijä jäi pois ja 0,5 työntekijän panos käytettävissä.		
Mittarit			
Htv määrä	Lähtöarvo 12/2023 1,0	Toteuma-arvo 12/2024 0,3	Tavoitearvo 12/2024 1,2
Käyttösuunnitelman toimenpide: Verkostomaisen toimintatavan vahvistaminen	Tilannekuvaus: Digiosaajien verkosto toiminnassa. Joustavan esi- ja alkuopetuksen yksiköiden välinen yhteistoiminta vahvistunut.		

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Varhaiskasvatus: Lasten ja nuorten sekä perheiden osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä arvostavan ja luottamusta rakentavan vuorovaikutuksen kehittäminen			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Henkilöstön digiosaamista vahvistetaan koulutustilaisuuksissa, webinaareissa ja digiklippien avulla	Tilannekuvaus: Koulutuksia on toteutettu. Koulutuksien tilaisuuksien määrää ei ole seurattu.		
Mittarit			
Koulutustilaisuuksien määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 Ei saatavilla	Tavoitearvo 12/2024 1 400
Käyttösuunnitelman toimenpide: Toimintakulttuurin kehittäminen siten, että eri tuen rooleissa toimijoiden työn kohdistuminen ennakoivaan ja varhaiseen tukeen.	Tilannekuvaus: Erytisopettajien työn kohdetta on siirretty yleisen tuen vahvistamiseen. Yleisen tuen merkityksestä ja toimintamalleista pidetty eri ammattiryhmille pedakahviloita. Yleisen tuen kortit käytössä henkilöstöllä eri lapsiryhmissä.		

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Varhaiskasvatus: Oppimis- ja kasvatusympäristöjen monipuolistaminen ja kehittäminen	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Lasten ja nuorten tutkivaa tapaa toimia sekä tiedekasvatusta edistetään.	Tilannekuvaus: Lasten luontaista tapaa tutkia ympäröivää maailmaa on mahdollistettu varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.
Käyttösuunnitelman toimenpide: Palveluverkkoratkaisuissa huomioidaan monipuoliset digitaaliset oppimisympäristöt	Tilannekuvaus: Valkealan monitoimitalossa on huomioitu hyvin digitaaliset ympäristöt, kuten Inkeröisten monitoimitalon suunnittelussa ja valmistelussa. Ruusulaakson päiväkodissa on menossa ainutkertainen pilotointi ns. emphatic building –mallin mukaisesti.
Käyttösuunnitelman toimenpide: Perustaitojen oppimisen vahvistaminen (sosiaaliset taidot, vuorovaikutustaidot, luku- ja kirjoitustaito, matemaattiset taidot).	Tilannekuvaus: Henkilöstön ja lasten välistä vuorovaikutusta on arvioitu monisuuntaisesti, saadun tiedon pohjalta on tehty toimenpiteitä suunnitelmien mukaisesti. Lasten tunnetaitoja ja toisten huomioimista ohjataan varhaiskasvatuspäivän eri toiminnoissa. Varhaisen kielen kehityksen tukeminen erityisessä huomiossa.

Toimintamme linjaus: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite, Varhaiskasvatus: Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Alueellisen johtamisen ja vertaistuen edelleen kehittäminen mm. ydinryhmätyöskentely	Tilannekuvaus: Kokonaispedagogisen johtamisen rakenteen avulla etsitään keinoja johtamisen ja koko henkilöstön työkyvyn ja hyvinvointitukemiseen. Alueellinen johtamisen vertaistuki ja yhteistoiminta aloitettu.		
Käyttösuunnitelman toimenpide: Korvaavan työn lisääminen työhyvinvoinnin ja työkyvyn edistämiseksi.	Tilannekuvaus: Korvaavan työn käyttö lisääntymässä.		
Mittarit			
Korvaavassa työssä pv	Lähtöarvo 12/2023 417	Toteuma-arvo 12/2024 338	Tavoitearvo 12/2024 575
Käyttösuunnitelman toimenpide: Koulutussuunnitelman mukainen toiminta	Tilannekuvaus: Koulutuksia toteutettu suunnitellusti. Lääkehoidon koulutukset aloitettu. Koulutusten kirjaamiseen HR-järjestelmään tulee aktivoida nykyisestä.		
Mittarit			
Täydennyskoulutus (h)	Lähtöarvo 12/2023 10 800	Toteuma-arvo 12/2024 7480 (vaka)	Tavoitearvo 12/2024 27 400
Käyttösuunnitelman toimenpide: Uuden kehityskeskustelulomakkeen käyttöön ottaminen	Tilannekuvaus: Uusi kehityskeskustelulomake käytössä sellaisenaan tai sovellettuna esim. ryhmäkehityskeskusteluissa. Varhaiskasvatuksen henkilöstöön on siirtynyt henkilöstöä kasvun tuesta.		
Mittarit			
Kehityskeskustelujen kattavuus (%)	Lähtöarvo 12/2023 24	Toteuma-arvo 12/2024 53	Tavoitearvo 12/2024 60

2.3 Perusopetus ja nuorisopalvelut

Toiminnan kuvaus

Perusopetus käsittää vuosiluokat 1–9 sekä lisäopetuksen. Perusopetus on tarkoitettu koko ikäluokalle (7–16-vuotiaat) ja sen perustehtävä on kasvattaa ja opettaa. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisenä ja yhteiskunnan jäsenenä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus antaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden.

Nuorisopalvelut koostuvat nuorisokasvatuksesta ja nuorten työpajoista. Nuorisopalveluiden työskentelyyn sisältyvät yhteiskunnallinen, yhteisöllinen ja yksilöllinen nuorisotyö.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Valkealan monitoimitalo on otettu käyttöön 1.1.2024. Inkeröisten monitoimitalon rakentaminen on edistynyt suunnitellusti vuoden 2024 aikana ja rakennus otetaan käyttöön elokuussa 2025. Marjoniemen yhtenäiskoulun suunnittelu on edennyt hankesuunnitteluun. Kuusankosken kouluratkaisua on valmisteltu vuoden 2024 aikana. Päätökset Pohjois-Valkealan sekä Sippolan pienten lasten taloista tehtiin marraskuussa 2024. Pienten lasten taloissa työskentelevät varhaiskasvatus sekä esiopetus ja perusopetuksen luokat 1–2. Eskolanmäen liikuntahallin rakentaminen on myös edennyt aikataulun mukaisesti ja uusi liikuntahalli saadaan käyttöön elokuussa 2025.

Uusien yksiköiden valmistuttua sekä jo rakennushankevaiheessa on tehty yhteistyötä poikkihallinnollisesti ja suunniteltu uusien yksiköiden monitoimijaista toimintakulttuuria. Oppimisen tuen uudistukseen liittyvä suunnittelutyö on aloitettu.

Palveluverkon muutokset perusopetuksessa astuivat voimaan 1.8.2024. Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätösten mukaisesti Hirvelän koulun oppilaat siirtyivät pääsääntöisesti Naukion yhtenäiskouluun, Pilkanmaan koulun oppilaat Keskustan kouluun sekä Kaipiaisten toimipisteen oppilaat Utin kouluun.

Lasten ja nuorten huonovointisuus haastaa palvelurakennetta sekä peruspalveluissa että hyvinvointialueella. Yhteisiä toimenpiteitä on etsitty asian korjaamiseksi. Keskeiseksi toimenpiteeksi on noussut vanhemmuuden tukeminen. Lasten, nuorten ja perheiden huonovointisuus aiheuttaa lisäkustannuksia tuen tarpeen lisääntyessä. Ennaltaehkäisevään hyvinvointityöhön ja opiskeluhuollon yhteistyöhön on kiinnitetty huomiota. Opiskeluhuollon ohjausryhmä seuraa erityisesti oppilaiden poissaoloja ja koulut ovat laatineet lukuvuosisuunnitelmiinsa toimenpiteitä poissaolojen ehkäisemiseksi sekä oppilaiden kiinnittämiseksi kuluuyhteisöön. Hyvinvointialueen resursseissa on ollut vajetta erityisesti psykologipalveluissa. Tämä on näkynyt ennaltaehkäisevässä opiskeluhoitotyössä sekä oppilaiden saamassa avussa ja tuessa.

Koulujen järjestyssääntöihin on kirjattu ohjeet puhelimen käyttöön koulupäivien aikana. Oppitunneilla puhelimia voi käyttää vain opettajan luvalla opiskeluun liittyviin asioihin. Välitunneille on pääsääntöisesti alakouluissa tehty huoltajien kanssa yhteisiä sopimuksia, että puhelimia ei käytetä. Yläkouluissa on mm. rajattu puhelimetttömiä välituntialueita.

Yhteisöllisen hyvinvointityön tulee painottua ennaltaehkäiseviin toimiin. Opiskeluhuollon, hyvinvointitutorien sekä koulunuorisotyön yhteisenä tehtävänä on vahvistaa omaa rooliaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämässä ja vahvistamisessa. Verkostomaista sekä poikkihallinnollista työtä kehitetään edelleen. Nuorisotyöntekijöiden väheneminen vaatii toimintatapojen uudelleentarkastelua mm. koulunuorisotyössä.

Koulukiusaamiseen sekä väkivaltaan puuttumiseen on tehty uusi toimintamalli poikkihallinnollisena yhteistyönä kevään 2024 aikana. Toimintamalli on jalkautettu opetushenkilöstön käyttöön sekä mallista on tiedotettu huoltajille. Koulujen huoltajailloissa sekä koko Kouvolan vanhempainillassa on ollut aiheena uusi toimintamalli. Toimintamallin on tarkoitus ulottua koulupäivien lisäksi myös eri toimijoiden osalta nuorten vapaa-aikaan. Vapaa-ajan toimijoiden kanssa on aloitettu yhteistyö toimintamallin laajentamiseksi lasten ja nuorten vapaa-aikaan.

Nuorisopalvelujen toimintaa on kehitetty ottamalla käyttöön Kyllin hyvän nuorisotyön arviointipaketti. Osallistavaa budjetointia on jatkettu nuoristyössä edelleen. Lukioilla, Edukolla ja XAMK:lla on etsivän nuorisotyön ja Ohjaamon päivystys toimintaan ohjautuvuuden lisäämiseksi. Tukipajan (MOTIpaja) toimintaa kehitetään edelleen yhteistyössä monialaisen työryhmän kanssa. Loppuvuoden aikana on valmisteltu Ohjaamon siirtymistä 1.1.2025 alkaen nuorisopalveluista Työllisyys- ja yrityspalveluihin on valmisteltu yhteistyössä.

Epävakaan maailmantilanteen sekä vastaanottokeskusten perustamisen myötä valmius valmistavan opetuksen järjestämiseen on pidettävä yllä. Opetuksen järjestäminen vaatii tiloja sekä henkilöstöä.

Henkilöstön hyvinvointi on tärkeänä tavoitteena perusopetuksen ja nuorisopalveluiden arjessa. Koulutuksilla on pyritty lisäämään henkilöstön osaamista ja sitä kautta myös työhyvinvointia. Lääkehoidon koulutukset lasten ja nuorten lääkehoidosta vastaaville ovat tavoittaneet hyvin henkilöstön. Henkilöstön hyvinvointiin on pyritty vaikuttaman myös esihenkilöiden koulutuksella.

Henkilöstön rekrytoinnin osalta on huomioitu oppilasmäärien väheneminen ja aitoa resurssitarvetta on arvioitu tarkasti rekrytointeja suunniteltaessa. Täyttölupamenettelyyn käyttöön ottaminen on edellyttänyt tarkkaa harkintaa henkilöstön rekrytoinnissa mm. koulunkäynninohjaajien sekä nuorisopalveluiden työntekijöiden osalta. Osaan vapautuneista tehtävistä ei ole täytetty, millä on vaikutusta arjen toimintojen järjestelyyn jatkossa. Nuorisopalvelut on aloittanut tulevaisuustyöpajatyöskentelyn, jossa haetaan uusia näkökulmia ja toimintamalleja nuorisotyön järjestämiseen.

Syksyllä 2023 on aloitettu yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa erityis- ja erityisluokanopettajakoulutus ja se jatkui vuonna 2024. Tavoitteena on 20 kelpoisen erityisopettajan valmistuminen vuoden 2025 aikana. Yliopistoyhteistyötä on suunniteltu myös perusopetuksen tiedekasvatukseen liittyen. Tavoitteena on henkilöstön kouluttaminen ja oppilaiden innostaminen mm. luonnontieteiden opiskeluun sekä harrastamiseen.

Riskianalyysi

Syntyvyyden laskiessa alueellamme ja oppilasmäärien pienentyessä ei ole taloudellista järjestää opetusta nykyisen palveluverkon puitteissa. Kokonaistaloudellisessa ratkaisussa oppilasryhmien koko ja tarvittavan henkilöstön määrä kulkevat käsikädessä kouluverkkoratkaisujen kanssa. Tämä vaatii avointa ja selkeää suunnittelua sekä päätöksentekoa. Lapsivaikutusten arvioinnin merkitys sekä kuntalaisten ja henkilöstön kuuleminen ovat keskeisessä roolissa päätöksiä tehtäessä.

Oppimisen tuen lakimuutos ja samaan aikaan tehtävät muutokset toimintakulttuurissa sekä palveluverkossa voivat vaikuttaa henkilöstön hyvinvointiin ja tuoda epävarmuuden tunnetta tulevaisuudesta. Leikkaukset perusopetuksesta ja nuorisopalveluista voivat vaikuttaa heikentävästi lasten ja nuorten hyvinvointiin ja oppimiseen. Tuen uudistuksen yhteydessä on huolehdittava, että oppilaiden oikea-aikainen tuki toteutuu ja oppimisen edellytykset säilyvät koululuokissa. Nuorisopalveluiden osalta tulee varmistaa riittävän kattava toiminta erityisesti nuorten vapaa-ajalla. Kaupungin taloudellinen tilanne voi tuoda henkilöstölle epävarmuutta ja vaikuttaa henkilöstön pitovoimaan.

Palveluyksikön talous

Perusopetuksen ja nuorisopalveluiden talousarvio toteutui suunnitellusti, mikä on edellyttänyt erittäin tarkkaa talouden seurantaa ja toimenpiteitä. Toimintakate toteutui jopa talousarviota paremmin (99,7 %), vaikka organisaatiomuutoksen yhteydessä aiemmin Kasvun tuessa olleet toiminnot siirtyivät Perusopetus ja nuorisopalvelut –palveluun 1.1.2024 alkaen. Loppuvuoteen ajoitetut toimenpiteet ja niiden vaikutus talouteen toteutuivat arvioidun mukaisena. Toimenpiteisiin on sisällynyt sekä palveluverkkoon kohdistuneita muutoksia että määräaikaisen henkilöstön määrän vähentämistä.

Sijaisten tarve on ollut kohtalaisen suuri edelleen. Sijaiskulut erityisesti oppimisen ja koulunkäynnin tuessa ovat suuret. Oppilaiden lääkinnällinen hoito sekä koulunkäynninohjaajien antama tuki luokkamuotoisessa erityisopetuksessa vaativat sijaisjärjestelyjä ja sijaisten palkkaamista.

ICT-kulut ylittivät varatun budjetin. Sähköiset oppimisympäristöt, esitystekniikka opetustiloissa sekä oppimiseen käytettävät laitteet vaativat huoltoa, ylläpitoa, päivittämistä ja seurantaa, jotta mm. tietoturvallisuus pysyy vaaditulla tasolla.

Perusopetus ja nuorisopalvelut 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutokset	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	6 848	0	6 848	6 494	-354	94,8
Myyntitulot	3 352	0	3 352	3 575	223	106,7
Maksutulot	380	0	380	374	-6	98,5
Tuet ja avustukset	2 955	0	2 955	2 413	-542	81,6
Muut toimintatulot	161	0	161	132	-29	81,8
Toimintamenot	-91 922	-200	-92 122	-91 548	574	99,4
Henkilöstömenot	-52 389	-200	-52 589	-52 029	560	98,9
Palkat ja palkkiot	-41 821	-166	-41 987	-41 764	223	99,5
Henkilösivumenot	-10 568	-34	-10 602	-10 265	338	96,8
Eläkemenot	-9 265	-29	-9 294	-9 109	186	98,0
Muut henkilösivumenot	-1 303	-5	-1 308	-1 156	152	88,4
Palveluiden ostot	-13 198	0	-13 198	-13 325	-127	101,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 986	0	-1 986	-1 764	221	88,9
Avustukset	-120	0	-120	-110	10	92,0
Muut toimintamenot	-24 228	0	-24 228	-24 318	-90	100,4
Toimintakate	-85 074	-200	-85 274	-85 054	220	99,7
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-2 990		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-2 990		
Kokonaiskustannukset	-85 074	-200	-85 274	-88 045		

Toimenpiteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Perusopetus ja nuorisopalvelut: Lasten ja nuorten monilukutaidon ja digiosaamisen vahvistaminen			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Digisuunnittelijat toimivat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kentällä digiosaamisen tukena	Tilannekuvaus: Perusopetuksessa digihankkeen kautta palkattiin 1.8.2024 alkaen määräaikainen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen yhteinen hanketyöntekijä. Hänen tehtävänä on digisuunnitelman päivittäminen sekä sovellustarjottimen rakentaminen perusopetukseen. Digiosaamisen tukena ovat jatkaneet perusopetuksen opettajat. Turvallisuuteen ja vastuullisuuteen on kiinnitetty huomiota digitaalisissa oppimisympäristöissä sekä henkilöstön osaamisessa.		
Mittarit			
Htv määrä	Lähtöarvo 12/2023 0,2	Toteuma-arvo 12/2024 0,7	Tavoitearvo 12/2024 1,2
Käyttösuunnitelman toimenpide: Henkilöstön digiosaamista vahvistetaan koulutustilaisuuksissa, webinaareissa ja digiklippien avulla	Tilannekuvaus: Koulutuksia on toteutettu digitutoreille ja koulujen omina digiVESOina. Henkilöstöä on innostettu osallistumaan esim. Eduhouse koulutuksiin. Henkilöstöä tulee aktivoida merkitsemään koulutukset HR-järjestelmään.		
Mittarit			
Koulutustilaisuuksien määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 1 241	Tavoitearvo 12/2024 1 400

Käyttösuunnitelman toimenpide: Toimintakulttuurin kehittäminen siten, että eri tuen rooleissa toimijoiden työn kohdistuminen ennakoivaan ja varhaiseen tukeen.	Tilannekuvaus: Hyvinvointitutorit työskentelevät ennakoivasti kouluyhteisöissä mielen hyvinvointiin sekä yhteisön hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Koulunuorisotyöllä on tärkeä rooli erityisesti yläkouluilla kouluviihtyvyyden lisäämisessä. Sekä hyvinvointitutorit että koulunuorisotyöntekijät ovat kohtavia aikuisia koulun arjessa. Laaja-alaisten erityisopettajien rooli oppimisen ennakoivassa tukemisessa on merkittävä. Laaja-alaisten erityisopettajien resurssia jaettaessa on huomioitu pedagoginen osaaminen.
Käyttösuunnitelman toimenpide: Verkostomaisen toimintatavan vahvistaminen	Tilannekuvaus: Kaupunkitason verkosto on kokoontunut tapaamisiin kerran kuukaudessa ja perhekeskusalueilla tiiviimmin. Poikkihallinnollisen työryhmän laatima kiusaamiseen ja väkivaltaan puuttumisen malli on jalkautettu opetushenkilöstölle ja huoltajille. Malli on otettu käyttöön 1.8.2024. Nuorisopalvelut on koordinoitunut alueellista etsivää nuorisotyötä Kaakkois-Suomessa. Ohjaamoverkostossa työskenneltiin koulutus-, työllisyys- ja hyvinvointiteeman ympärillä. Ohjaamo siirtyi nuorisopalveluista 1.1.2025.
Talousarviotavoite, Perusopetus ja nuorisopalvelut: Lasten ja nuorten sekä perheiden osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä arvostavan ja luottamusta rakentavan vuorovaikutuksen kehittäminen	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Nuorten osallistumista heitä koskeviin ratkaisuihin lisätään	Tilannekuvaus: Uusi Nuorisovaltuusto aloitti maaliskuussa 2024. Osallistava budjetointi käynnistettiin syksyllä 2024 ja toteutus vuonna 2025. Määräraha on laskettu 10 000 eurosta 5000 euroon.

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Perusopetus ja nuorisopalvelut: Oppimis- ja kasvatusympäristöjen monipuolistaminen ja kehittäminen	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Lasten ja nuorten tutkivaa tapaa toimia sekä tiedekasvatusta edistetään.	Tilannekuvaus: Kestävä Kouvola hankkeen kautta on lisätty toiminnallista oppimista ja tietoisuutta ympäristöasioissa. Yhteistyö Helsingin yliopiston kanssa on ollut suunnitteilla ja tarkastellaan mahdollisuutta käynnistää yhteistyö, mikäli talouden reunaehdot sen mahdollistavat.
Käyttösuunnitelman toimenpide: Perustaitojen oppimisen vahvistaminen (sosiaaliset taidot, vuorovaikutustaidot, luku- ja kirjoitustaito, matemaattiset taidot).	Tilannekuvaus: Sosiaalisten taitojen ja vuorovaikutustaitojen opettamista on huomioitu mm. Hyvinvoinnin vuosikellossa, jonka jokainen perusopetuksen koulu laatii ja liittää lukuvuosisuunnitelmaansa. Hyvinvointitutorit pitävät yhdessä opetushenkilöstön kanssa hyvinvointia tukevia oppituntikokonaisuuksia. Luku- ja kirjoitustaidon sekä matemaattisten perustaitojen oppimista vahvistetaan. Seurannan tueksi on otettu käyttöön mm. Digilukiseula, joka auttaa oppimisvaikeuksien tunnistamisessa.

Toimintamme linjaus: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite, Perusopetus ja nuorisopalvelut: Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Alueellisen johtamisen ja vertaistuen edelleen kehittäminen mm. ydinryhmätyöskentely	Tilannekuvaus: Ydinryhmät kokoontuvat perhekeskusalueittain kerran kuukaudessa. Ydinryhmien tapaamisissa on ollut säännöllisesti paikalla sekä varhaiskasvatuksen että perusopetuksen työntekijät ja muut perhekeskusalueen verkostossa toimivat. Viestintään ja tiedonkulkuun kehitetään vielä paremmin palvelevaa toimintatapaa, jotta tieto toiminnasta olisi koko kaupungin alueella. Nuorisopalvelut on toteuttanut henkilöstölle työajanseurannan, jossa työajan käyttöä ja työn sisältöä on arvioitu kahden viikon jakson.		
Käyttösuunnitelman toimenpide: Korvaavan työn lisääminen työhyvinvoinnin ja työkyvyn edistämiseksi.	Tilannekuvaus: Korvaavaa työn määrä on lisääntynyt perusopetus ja nuorisopalvelussa. Korvaavan työn mittari kuvaa koko kasvatuksen ja opetuksen korvaavan työn käyttöä. Perusopetus ja nuorisopalvelut on kasvattanut korvaavan työn käyttöä 48:sta 207:ään päivään.		
Mittarit			
Korvaavassa työssä pv	Lähtöarvo 12/2023 524	Toteuma-arvo 12/2024 545	Tavoitearvo 12/2024 575

Käyttösuunnitelman toimenpide: Koulutussuunnitelman mukainen toiminta	Tilannekuvaus: Koulutuksia toteutettu suunnitellusti. Lääkehoidon koulutukset oppilaiden lääkehoidosta vastaaville järjestettiin yhteistyössä hyvinvointialueen ja XAMK:n kanssa ja ne jatkuivat kesän sekä syksyn ajan tehostetusti. Opettajien veso-koulutus on toteutettu kahtena samansisältöisenä koulutuspäivänä, joista toiseen opettajien tulee osallistua. Päivän aiheena on turvallisuus. Lisäksi henkilöstö on osallistunut Eduhousen koulutuksiin sekä muihin ammattitaitoa ylläpitäviin sekä lisääviin koulutuksiin.		
Mittarit			
Täydennyskoulutus (h)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 15 802	Tavoitearvo 12/2024 27 400
Käyttösuunnitelman toimenpide: Uuden kehityskeskustelulomakkeen käyttöön ottaminen	Tilannekuvaus: Uusi kehityskeskustelulomake on otettu käyttöön. Esimiehille on painotettu Sympa-merkinnän tärkeyttä, kun keskustelu on pidetty. Edelleen kehityskeskustelujen kattavuus on mittarin mukaan matala.		
Mittarit			
Kehityskeskustelujen kattavuus (%)	Lähtöarvo 12/2023 15,3	Toteuma-arvo 12/2024 49	Tavoitearvo 12/2024 60

2.4 Lukiot

Toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksessa annetaan perusopetuksen oppimäärään perustuen opiskelijalle valmiudet aloittaa opiskelu yliopistossa, ammattikorkeakoulussa ja ammatillisessa koulutuksessa osana toisen asteen koulutuksen palveluja. Lukiokoulutuksessa jatketaan perusopetuksen tehtävää tukea opiskelijan kasvua ihmisenä ja yhteiskunnan jäsenenä.

Lukiokoulutusta järjestetään kolmessa yksikössä, joista Kouvolan Yhteislyseo ja Kuusankosken lukio järjestävät nuorten lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaan perustuvaa opetusta, ja Kouvolan iltalukio aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaan perustuvaa lukiokoulutusta.

Kouvolan iltalukio järjestää lukiokoulutusta lähi- ja verkko-opintoina vastaten lukiokoulutuksen verkko-opetuksesta. Iltalukio täydentää päivälukioiden opetustarjontaa ja tarjoaa väylän joustavaan opiskeluun myös aineopintoina kaikissa aikuislukion oppiaineissa.

Kouvolan iltalukio toimii edelleen yhdistelmä- sekä tutkintoon valmentavien opintojen yleissivistävissä opinnoissa palveluntuottajana Kouvolan ammattiopistolle.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Lukioiden osalta on tehty työtä yhtenäisen lukiokoulutuksen rakentamiseksi luomalla yhtenäisiä periaatteita koko lukiokoulutukselle hallinnollista yhdistämistä varten 1.8.2025. Lukiot yhdistyvät hallinnollisesti 1.8.2025, jolloin toiminta jatkuu 2 toimipisteessä Kouvolan Yhteislyseon ja iltalukion kiinteistössä Palomäenkatu 33:ssa sekä Kuusankosken lukion kiinteistössä Valtakatu 46:ssa. Aikuisten perusopetusta on järjestetty Hongistonkatu 4:ssa Tornionmäen koululla.

Urheilulukioistatusta ei ole toistaiseksi saavutettu, mutta urheilupainotteinen linja on toteutunut.

Lukioiden vetovoimaa vahvistetaan edelleen mm. kehittämällä Studies in English-, yrittäjyys-, logistiikka- sekä taito- ja taideaineiden opetusta sekä edistämällä korkeakoulu yhteistyön avulla syntyviä joustavia polkuja jatko-opintoihin.

Riskianalyysi

Globaalit haasteet ovat tuoneet mukanaan huomioitavia asioita esimerkiksi turvallisuuteen ja sen tunteeseen liittyen. Lukioihin on voitu ottaa vierailijoita ja toisaalta myös opiskelijoiden vierailut ulkopuolisissa oppimisympäristöissä esim. Erasmus-ohjelmien myötä on ollut mahdollista.

Koulujen hyvinvointityötä on vahvistettu ja maakunnallinen poissaoloihin puuttumisen malli on otettu yhteisesti käyttöön. On pyritty palauttamaan koulujen yhteisöllisyyttä ja toimimaan normaalisti yhdessä ja erikseen. Lukioissa on edistetty mm. yhteisten hankkeiden myötä yhteisöllistä toimintaa ja

hyvinvointia edistäviä toimintamalleja. Opiskelijahyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota opiskeluhuollon kautta tehtävän yhteistyön avulla.

Palveluyksikön talous

Lukiokoulutuksen osalta talousarvio 2024 toteutui suunnitellusti. Lukioiden toimintakate toteutui 0,2 milj. euroa (98,2 %) talousarviota paremmin.

Toimintatuotot ylittyivät noin 0,5 milj. euroa. Merkittävimmät poikkeamat olivat myyntituotoissa, 0,3 milj. euroa, sekä tuet ja avustukset 0,3 milj. euroa. Talousarviossa ei ollut huomioitu kaikkea Edukolle myytyä koulutusta.

Toimintakulut (toteuma 102,0 %) toteutui talousarviota suurempana 0,3 milj. euroa. Suurimmat poikkeamat olivat ICT-palveluissa, muissa palveluissa, kirjallisuudessa ja kalustossa.

Lukiokoulutuksen valinnaisten koulukohtaisien kurssien määrää vähennettiin.

Lukiot 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutokset	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	405	0	405	883	478	218,1
Myyntitulot	0	0	0	282	282	0
Maksutulot	85	0	85	29	-56	34,7
Tuet ja avustukset	280	0	280	542	262	193,7
Muut toimintatulot	40	0	40	30	-10	73,9
Toimintamenot	-12 773	0	-12 773	-13 033	-260	102,0
Henkilöstömenot	-8 536	0	-8 536	-8 512	24	99,7
Palkat ja palkkiot	-6 815	0	-6 815	-6 856	-41	100,6
Henkilösivumenot	-1 720	0	-1 720	-1 656	64	96,3
Eläkemenot	-1 509	0	-1 509	-1 471	38	97,5
Muut henkilösivumenot	-211	0	-211	-185	26	87,6
Palveluiden ostot	-1 176	0	-1 176	-1 350	-173	114,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-606	0	-606	-783	-176	129,1
Avustukset	0	0	0	-1	-1	0
Muut toimintamenot	-2 455	0	-2 455	-2 388	67	97,3
Toimintakate	-12 368	0	-12 368	-12 149	219	98,2
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-468		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-468		
Kokonaiskustannukset	-12 368	0	-12 368	-12 617		

Toimenpiteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Lukiot: Lasten ja nuorten monilukutaidon ja digiosaamisen vahvistaminen	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Henkilöstön digiosaamista vahvistetaan koulutustilaisuuksissa, webinaareissa ja digiklippien avulla	Tilannekuvaus: Lukiokoulutuksessa koulutettiin yhteisessä vesopäivässä koko henkilökuntaa mm. tekoälyn käyttöön.
Käyttösuunnitelman toimenpide: Verkostomaisen toimintatavan vahvistaminen	Tilannekuvaus: Lukiokoulutuksen henkilöstöä on osallistettu lukioiden hallinnollisen yhdistämisen myötä yhteisen toimintakulttuurin luomiseen.
Talousarviotavoite, Lukiot: Lasten ja nuorten sekä perheiden osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä arvostavan ja luottamusta rakentavan vuorovaikutuksen kehittäminen	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Lukion opiskelijoiden osallisuutta lisätään opiskeluhuvinvointiin liittyen.	Tilannekuvaus: Lukiokoulutuksessa on erityisesti huomioitu opiskelijoiden hyvinvointia Oppimisen ja hyvinvoinnin tukea Kouvolan lukioihin –hankkeen toimenpiteinä.
Käyttösuunnitelman toimenpide: Nuorten osallistumista heitä koskeviin ratkaisuihin lisätään	Tilannekuvaus: Opiskelijakuntatoimintaa on aktivoitu Koko lukio ohjaa ja tukee - hankkeen kautta.

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Lukiot: Oppimis- ja kasvatusympäristöjen monipuolistaminen ja kehittäminen	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Lasten ja nuorten tutkivaa tapaa toimia sekä tiedekasvatusta edistetään. Korkeakouluysteistyötä lukioiden vahvistetaan.	Tilannekuvaus: Korkeakouluysteistyötä on avattu mm. LUT:n ja Xamkin suuntaan.
Käyttösuunnitelman toimenpide: Palveluverkkoratkaisuissa huomioidaan monipuoliset digitaaliset oppimisympäristöt	Tilannekuvaus: Oppimisympäristöt ovat jatkuvan kehittämisen kohde. Lukioiden digityöryhmä KouLu –digiitiimi on tehnyt yhteistyötä kaupungin tietohallinnon ja digiryhmän kanssa.
Käyttösuunnitelman toimenpide: Perustaitojen oppimisen vahvistaminen (sosiaaliset taidot, vuorovaikutustaidot, luku- ja kirjoitustaito, matemaattiset taidot).	Tilannekuvaus: Lukiokoulutus on osallistunut valtakunnalliseen eMath – hankkeeseen.

Toimintamme linjaus: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite, Lukiot: Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Korvaavan työn lisääminen työhyvinvoinnin ja työkyvyn edistämiseksi.	Tilannekuvaus: Lukiokoulutuksessa on ollut valmius ottaa tarvittaessa käyttöön korvaava työ Kaopin linjausten suuntaisesti.		
Mittarit			
Korvaavassa työssä pv	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2024 0	Tavoitearvo 12/2024 1 400
Käyttösuunnitelman toimenpide: Uuden kehityskeskustelulomakkeen käyttöön ottaminen	Tilannekuvaus: Lomake otettu käyttöön.		
Mittarit			
Kehityskeskustelujen kattavuus (%)	Lähtöarvo 12/2023 15,3	Toteuma-arvo 12/2024 50	Tavoitearvo 12/2024 70

3 Eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämä tuloslaskelma kunnan taloudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla.

Kustannuslaskennan periaatteet

Kustannukset on kohdennettu matkahuollon asiamiespalveluun aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Hallinnon ja tukipalveluiden kustannukset (muut laskennalliset kustannukset) on kohdistettu toiminnoille vyörytyksillä, kohdentaminen on tehty henkilöstöhallinnon osalta palkkakulujen suhteessa ja muun hallinnon osalta ulkoisten menojen suhteessa.

Matkahuolto asiamiespalvelu	2024	2023
Liikevaihto	32 791,28	14 970,96
Liiketoiminnan muut tuotot	3 470,39	34 642,34
Materiaalit ja palvelut	-1 516,92	-2 400,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-736,04	-2 400,00
Ostot tilikauden aikana	-736,04	-2 400,00
Palvelujen ostot	-780,88	0,00
Henkilöstökulut	-45 268,89	-40 184,95
Palkat ja palkkiot	-37 621,81	-33 371,34
Henkilösivukulut	-7 647,08	-6 813,61
Eläkekulut	-6 611,88	-5 913,40
Muut henkilösivukulut	-1 035,20	-900,21
Liiketoiminnan muut kulut	-7 103,37	-16 601,15
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-17 627,51	-9 572,80
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-17 627,51	-9 572,80
Muut laskennalliset kustannukset	-2 819,96	-2 014,44
Toiminnan kokonaiskustannukset	-20 447,47	-11 587,24